



WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.492.2021

Łódź, 2 lipca 2021 r.

Rada Gminy Kleszczów

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378; z 2021 r. poz. 1038)

stwierdzam nieważność

ust. 4, 5 i 6 załącznika nr 2 do uchwały nr XXXII/462/2021 Rady Gminy Kleszczów z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Kleszczów, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz określenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

Uzasadnienie

Rada Gminy Kleszczów podjęła w dniu 27 maja 2021 r. uchwałę nr XXXII/462/2021 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Kleszczów, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz określenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru w dniu 4 czerwca 2021 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Kleszczów zawiadomienia z dnia 9 czerwca 2021 r. znak: PNIK-I.4131.492.2021, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

Odpowiadając na uwagi organu nadzoru, pismem z dnia 14 czerwca 2021 r. znak: RG.0711.17.2021 przesłano wyjaśnienia, z których wynika, że zakwestionowane zapisy ust. 3, 4 i 6 załącznika nr 2 do uchwały mieszczą się w dyspozycji art. 15 ust. 1 pkt 6 ustawy

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

o publicznym transporcie zbiorowym, natomiast w zakresie zapisu ust. 5 Gmina nie kwestionuje zastrzeżeń organu nadzoru.

Organ nadzoru nie uwzględnia powyższych wyjaśnień i prezentuje następujący pogląd w sprawie.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1944 z późn. zm.) zwanej dalej u. p. t. z.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 pkt 6 u. p. t. z. organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów. Natomiast stosownie do art. 15 ust. 2 u. p. t. z. określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania, o których mowa w ust. 1 pkt 6, następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego. Podjęta na powyższej podstawie prawnej uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Charakter normatywny takiej uchwały przesądza o konieczności formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Oznacza to, że wszystkie unormowania uchwały muszą precyzyjnie realizować delegację ustawową i nie mogą swym zakresem przekraczać jej granic. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, umocowanie do stanowienia w przedmiocie określenia „zasad i trybu korzystania” z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, oznacza kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do tych obszarów (urządzeń), norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. Zarówno warunki, jak i zasady korzystania, o których mowa w normie kompetencyjnej, wyznaczają pewien obszar, w ramach którego rada gminy może je swobodnie kształtować. Nie oznacza to jednak zupełnej dowolności. Rada ma obowiązek ściśle trzymać się ram wyznaczonych zarówno przez ustawę, jak i naturę materii, którą w ramach danego upoważnienia ustawowego reguluje.

W toku kontroli legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru uznał, że zapis ust. 4 załącznika nr 2 do uchwały przekracza zakres delegacji ustawowej określonej w art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 u. p. t. z. Rada Gminy Kleszczów postanowiła bowiem, że umieszczenie informacji z rozkładem jazdy, po uzgodnieniu i zaakceptowaniu formy i tabliczki z właścicielem lub zarządzającym, dokonywanie aktualizacji oraz utrzymanie jej w należyтым stanie estetycznym i technicznym należy do obowiązków korzystającego. Należy wskazać, że

organem właściwym do wydania aktu normatywnego w zakresie, w jakim Rada Gminy Kleszczów uregulowała kwestię utrzymania tablicy z rozkładem jazdy, jest minister do spraw transportu. W myśl § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r. poz. 202), ponoszenie kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy na przystanku komunikacyjnym lub dworcu oraz w systemie informacji dla pasażera, w transporcie drogowym oraz innym szynowym, odbywa się na podstawie umowy. Uzgadnianie warunków umowy powinno natomiast mieć miejsce przy jej zawieraniu, a nie w uchwale będącej aktem prawa miejscowego, który podejmowany jest w oparciu o normę ustawową. Zatem o tym, do którego podmiotu stosunku cywilnoprawnego będzie należało umieszczanie i utrzymywanie w należyтым stanie estetycznym i technicznym informacji z rozkładem jazdy oraz ponoszenie w tym zakresie odpowiednich kosztów ustalić należy w stosownej umowie, nie zaś w przepisach przedmiotowej uchwały.

W ust. 5 załącznika nr 2 do uchwały Rada Gminy Kleszczów postanowiła, że na terenie przystanków komunikacyjnych zabrania się rozmieszczania plakatów i ogłoszeń oraz prowadzenia innej działalności niż przewóz osób. Zapis ten narusza prawo w sposób istotny, przekracza bowiem delegację ustawową wynikającą z treści art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 u. p. t. z. W tym przypadku Rada ustaliła normy w zakresie, który został już uregulowany w innej ustawie. Czyny, których dokonywania zabrania cytowany zapis uchwały objęte są sankcją z art. 63a § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 281 z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę, napis lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny. Podkreślić należy, iż ustalanie zakazów w sytuacji, gdy zostały one uregulowane już w ustawie, stanowi istotne naruszenie prawa.

Zastrzeżenie organu nadzoru dotyczy również zapisu ust. 6 załącznika nr 2 do przedmiotowej uchwały, w którym Rada postanowiła, że zgoda na korzystanie z przystanków może zostać cofnięta w przypadku nieprzestrzegania zasad przez korzystającego. Regulacja ta nie mieści się w granicach delegacji ustawowej wynikającej z art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 u. p. t. z. Jednocześnie należy zauważyć, że zagadnienia te winny znaleźć się w treści umowy na korzystanie z przystanków komunikacyjnych, a nie w uchwale Rady Gminy. Kwestionowany zapis uchwały stanowi niedopuszczalne ograniczenie swobody umów, która wyrażona została w art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.). W myśl tej fundamentalnej zasady prawa cywilnego strony

zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W tym świetle niedopuszczalne jest, aby strona przyszłej umowy (przewoźnik) nie miał wpływu na jej treść, z uwagi na to, że postanowienia umowy reguluje już podjęta uchwała, będąca aktem prawa miejscowego.

Reasumując, postanowienia ust. 4, 5 i 6 załącznika nr 2 do uchwały nr XXXII/462/2021 Rady Gminy Kleszczów z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Kleszczów, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz określenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków, w istotny sposób naruszają prawo tj.: art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym – co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały we wskazanej części.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Kleszczów